

РЕШЕНИЕ

№ 112

гр. С., 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, VI ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на девети февруари през
две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росина Н. Дончева

при участието на секретаря Даниела Бл. А.
в присъствието на прокурора М. Д. К.
като разгледа докладваното от Росина Н. Дончева Гражданско дело №
20221800100500 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба от С. о.
п. срещу Д. П. П. с ЕГН: ***** от село В., общ. И., обл. С., ул.
„В. Л.“ № .., с която е предявен иск с правно основание чл. 5 от ЗЛС,
вр. с чл. 336, ал. 1 ГПК, за поставяне на ответника под пълно
запрещение, поради неспособност да се грижи за себе си, в следствие
на заболяване с водеща диагноза „Параноидна шизофрения”.

Ищецът твърди, че ответницата е родена на 26.10.1992 г. в гр. С..
От извършената проверка било установено, че ответницата страда от
„Параноидна шизофрения“ и е в тежко здравословно състояние. Към
16.03.2022 г., същата била настанена на лечение в ДПБ „С. И Р“ – гр.
Н И. Излага, че ответницата се нуждае от постоянен надзор и
подпомагане на обслужването ѝ. Родителите ѝ сочели, че влошеното ѝ
психично състояние датира от около шест години и в определени
моменти се проявява в това, че ходела боса извън домът им, качвала се
по покриви на постройки, показвала се гола на прозорци на къщата,
говорила си сама. За този период от време многократно била
хоспитализирана в различни здравни заведения за лечение, а именно в
ДПБ „Г. К.“ и „ЦПЦ-С.“ ЕООД. По изложените съображения моли

съда да я постави под пълно запрещение.

На ответницата Д. П. П. е връчен препис от исковата молба и доказателствата, която в срока по чл. 131 ГПК, чрез назначения особен представител адв. Д. П. е депозирала писмен отговор. Изразява становище за неоснователност. Не възразява по релевираните от ищеца доказателствените искания.

В съдебно заседание ищецът, чрез прокурор К. поддържа исковата молба, изразявайки становище за поставянето на ответницата под ограничено запрещение. Назначеният особен представител на ответницата адв. Д. П. изразява становище за поставянето ѝ под ограничено запрещение.

При преценка на събраните доказателства, съдът счете за установено следното:

От представено удостоверение за раждане, издадено въз основа на акт за раждане № .... /..... г. се установява, че Д. П. П. е родена на 26.10.1992 г. в гр. С..

От представената медицинска документация – епикриза, издадена от Д. п. б.- К., епикризи от „Ц. з. п. з.“ ЕООД, епикриза от психиатрична болница „С. И Р“ се установява, че ответницата е лекувана многократно в посочените лечебни заведения, с поставена диагноза „Параноидна шизофрения“.

Видно от решение от 02.09.2019 г., постановено по НЧД № 13858/2019 г. по описа на Софийски районен съд, освидетелстваната Д. П. П. е била настанена на задължително лечение-стационарна форма, на основание чл. 162, ал. 2 от ЗЗ, което да бъде проведено в ДПБ – с. К., общ. Л. за срок от 2 /два/ месеца.

От представеното писмо от Д. п. б. – гара К. се установява, че Д. П. П. е била хоспитализирана в лечебното заведение за периода от 12.09.2019 г. до 03.11.2019 г., приведена от ЦПЗ – гр. С.. Същата е с диагноза „Параноидна шизофрения.Епизодично протичане с прогресиращ дефицит“.

От представено писмо изх. № ... /..... г. на „ЦПЗ-С.“ ЕООД се установява, че ответницата е лекувана многократно в лечебното заведение, а последната ѝ хоспитализация е била от 16.04.2021 г. до

06.07.2021 г., с диагноза „Параноидна шизофрения“.

По делото е разпитана свидетелката Г. А. П. /майка на ответницата/, която дава показания, че дъщеря ѝ страда от параноидна шизофрения и четири пъти била лекувана в болница. Родителите ѝ забелязала, че дъщеря им започнала да има неадекватно поведение, след връщането ѝ от Англия. След като ответницата родила, започнала да не се грижи за детето, изкарвала го голо на студа. Консултирали се с психиатър, който предписал медикаменти за лечение. Когато обаче дъщеря ѝ спирала да приема предписаните ѝ медикаменти, състоянието ѝ се влошавало.

Приета по делото е съдебно-психиатрична експертиза, неоспорена от страните, която съдът кредитира изцяло. Според заключението на вещото лице д-р Ц. П. ответницата страда от „Параноидна шизофрения“ от 2015 година. В резултат на това си заболяване и сегашното ѝ състояние, не може сама да се грижи за себе си и да защитава интересите си. Предвид младата възраст на освидетелстваната, наличието все още на личностови базови годности, подкрепата на близки и защитена семейна среда, приема на поддържаща медикаментозна депо-терапия, състоянието ѝ би могло да се определи като ограничена дееспособност.

Съдът се убеди лично в психическото и физическото състояние на Д. П. П.. Същата е ориентирана за собствена личност, отговаря на зададени въпроси и възприема себе си като здрава.

Тази фактическа обстановка съдът установи от събраните по делото гласни и писмени доказателства, които кредитира.

Така установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Предявеният иск е допустим - исковата молба изхожда от прокурор, който е активно легитимиран, с оглед разпоредбата на чл. 336, ал. 1 от ГПК.

Разгледан по същество, искът е основателен, с оглед вида и степента на заболяването на ответницата същата следва да бъде поставена под ограничено запрещение.

Поставянето под запрещение е акт на съда, с който се ограничава

или отнема по установен ред и въз основа на установени от закона основания дееспособността на едно физическо лице при трайно душевно заболяване, което пречатства лицето само да се грижи за себе си и своите работи. Съгл. чл. 5, ал. 1 и ал. 2 от ЗЛС пълнолетните лица, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи, се поставят под пълно запрещение и стават недееспособни, а онези пълнолетни лица с такива страдания, но чието състояние не е така тежко, се поставят под ограничено запрещение. Препращащата норма на чл. 5 ал. 3 от ЗЛС сочи, че по отношение на правните действия на лицата по ал. 1 се прилага чл. 3 ал. 2 от ЗЛС, а за правните действия на лицата по ал. 2 се прилага чл. 4 ал. 2 от ЗЛС. Статутът на лицата, поставени под пълно и ограничено запрещение, е приравнен по закон на този на малолетните и непълнолетните лица. Следва да се отбележи, че сама по себе си душевната болест не прави болния недееспособен, а болестното състояние заедно с невъзможността лицето да се грижи за своите интереси са основание за поставяне на дадено лице под запрещение. Т.е., за да се постави едно лице под запрещение, следва да са налице кумулативно две предпоставки-лицето да страда от душевна болест и на второ място невъзможност само да се грижи за своите интереси.

Считано от 21.04.2012 г. в сила за Р България е Конвенцията на ООН от 2006 г. за правата на хората с уврежданията, ратифицирана от РБ със закон, приет от НС на 26.01.2012 г. С решение на Съвета на ЕС 210/48/ЕС от 26.11.2009 г., Конвенцията е ратифицирана от Европейския съюз и този момент следва да се прилага пряко във всички страни – членки на съюза. Разпоредбата на чл. 12 от Конвенцията установява равнопоставеност като правни субекти на хората с увреждания, притежаващи пълна правоспособност и дееспособност наравно с всички останали хора във всички сфери на живота и тяхно право да упражняват правата си чрез лични действия. Конвенцията предвижда намесата на държавата в ограничаване на тези права да е силно ограничена само до осигуряване на мерки за защита и подкрепа, чрез които да се осигурява личния избор на лицето според неговите желания и предпочитания.

С Решение № 10/2014 г. Конституционният съд прие, че по отношение на лицата с психически увреждания особената защита

включва и предпазването на тези лица от извършване на правни действия, с които те биха могли да увредят собствените си интереси. До приемането на нова уредба, която да е в съответствие с европейското и международно право, разпоредбата на чл. 5, ал. 1 ЗЛС следва да се прилага, макар и ограничително, като способ за подкрепа и съдействие на нуждаещите се лица.

В случая поставянето на ответницата под ограничено запрещение, с оглед състоянието ѝ би охранило интересите ѝ, тъй като назначеният попечител би могъл да окаже защита на нейните интереси и да потвърди волята ѝ или да откаже да направи това.

От събраните в производството по делото доказателства безспорно се установи, че ответницата страда от психично заболяване – параноидна шизофрения. Според заключението на вещото лице степента на заболяването при освидетелстваната е такава, че я ограничава от възможността пълноценно да се грижи за своите работи. Т. е. налице е първият критерий- медицински за признаването ѝ за недееспособна по чл.5 от ЗЛС.

Налице е и втората предпоставка, а именно ответницата не може пълноценно да се грижи за себе си и да охранява своите лични и имуществени интереси. Наличното заболяване е пречка в пълен обем тя сама до полага грижи за себе си и да защитава своите интереси. От разпита на свидетелите Г. П. се установи, че дъщеря ѝ се чувства добре, когато приема предписаните ѝ медикаменти, но когато ги спре, състоянието ѝ се влошава.

Съдът намира, че състоянието ѝ не е така тежко - от непосредствените впечатления на съдебния състав, както и от заключението на съдебно психиатричната експертиза е видно, че ответницата е ориентирана, но заболяването е нанесло дефицити в някои мисловни процеси, в това число и затруднения в абстрактното мислене.

От всичко това, съдът достига до извод, че към настоящият момент нейните възможности са частично ограничени в степен, обуславяща поставянето ѝ под ограничено запрещение.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОСТАВЯ ПОД ОГРАНИЧЕНО ЗАПРЕЩЕНИЕ Д. П. П. с
ЕГН: ***** от село В., общ. И., обл. С., ул. „В. Л.“ № ...

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане на решението в сила, заверен препис от същото да се изпрати на органа по настойничество и попечителство при община Ихтиман, обл. Софийска за изпълнение на процедурата по чл.155 и сл. от СК.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____